

Poul Nyrup Rasmussens tale ved Socialdemokratiets årsmøde

Taler

Poul Nyrup Rasmussen
Partiformand for
Socialdemokratiet

Dato

4. september 1994

Sted

Herning

Omstændigheder

På grund af valgkampen i 1994 var Socialdemokratiets årsmøde forkortet til kun at vare seks timer søndag d. 4. september.

Historiske studier er gode at få forstand af - både for overblikkets skyld - for at vi kan fastholde linien i det dagsaktuelle - og for at vi kan måle vort partis indsats i forhold til de løfter og mål, vi har sat os.

Her op til årsmødet i Herning fandt jeg vor valgudtalelse fra december 1990 frem igen. Det var opmuntrende læsning.

Vi holdt, hvad vi lovede.

I december 1990 gik vi til valg på en række klare budskaber:

Socialdemokratiet står for det bredest mulige samarbejde. Der skal være forskel i holdninger blandt politiske partier - ja - men der skal også samarbejdes, og der skal skabes resultater.

Det holdt vi konsekvent. Både i de to første oppositionsår og de to første år med regeringsansvaret.

Vi ville tage fat på kampen mod arbejdsløsheden af al kraft. Det holdt vi.

Vi ville vende udviklingen igen til det bedre på en lang række områder. Det holdt vi.

Det blev alltså lettere, da vi overtog regeringsansvaret. Der er som bekendt

ikke noget som fast arbejde, hvor ens energi og ideer virkelig kan blive omsat i praksis.

Den 25. januar 1993 kom det store egentlige gennembrud.

Der var utrolig meget, der skulle gøres på snart sagt alle områder.

Mange billeder glider gennem hovedet, når jeg tænker på de første 19 måneder, vi har haft regeringsansvaret.

Fornylig besøgte jeg en ungdomsklub i Avedøre Stationsby, der hedder "Blæksprutten". Jeg mødte Dennis, Henrik,

Søren, Bo, Mustafa, Djengis, Salah. En del af de drenge, der kommer der, er skoletrætte eller er kommet skævt ind på samfundet.

Jeg spurgte, hvad de mente om et af mine yndlingscitater: "Alle er gode til mindst en ting. Det gælder bare om at finde ud af, hvad det er".

Så var der en af dem, der sagde, at man jo altid kunne blive bistandsklient ... "Vil du være bistandsklient?" spurgte jeg ham. Nej, det ville han ikke, men det var åbenbart, hvad han forestillede sig kunne blive hans fremtid.

Hvorfor nu dette svar? Det var et opgivende svar. Et svar, som vi ikke kan være bekendt. Et svar, der var udtryk for den nedtur, det danske samfund har været igennem. Et udtryk for et samfund, der ikke har kunnet give alle i den unge generation et håb om uddannelse og et job.

Fra midten af 80'erne og indtil fornylig blev arbejdsløsheden ved med at stige. Og dermed voksede de sociale problemer. Skellet mellem dem, der har, og dem der ikke har blev dybere.

Her taler vi ikke om statistikker. Her taler vi om mennesker, hvis hverdag bliver slået ud af kurs, og hvis håb om at det kan blive bedre igen siver langsomt væk. Her taler vi om en dreng i Avedøre, der ikke tror på, at han kan blive andet end bistandsklient.

Da vi overtog regeringsansvaret stod en eneste ting i hovedet på os: Sådan må

det ikke blive ved. Den onde cirkel skal brydes. Vi skal have vendt udviklingen i Danmark.

Jeg vidste dengang - den 25. januar 1993 - at alle I, der sidder her og alle andre socialdemokrater havde den samme tanke. Nu gjaldt det. Nu måtte vi vise, at det kunne gå bedre for Danmark med Socialdemokratiet ved roret i samarbejde med de andre regeringspartier.

Ikke en dag. Ikke en uge. Ikke en måned måtte gå til spilde.

Og vi holdt, hvad vi lovede.

Siden regeringsskiftet i januar 1993 er udviklingen vendt til det bedre.

Det går ikke ufatteligt godt, men det går bedre for Danmark.

Det gælder økonomien. Det gælder beskæftigelsen. Det gælder uddannelserne. Det gælder den sociale indsats. Det gælder sygehusvæsenet. Det gælder hensynet til miljøet. Det gælder orlovsordningerne, og de nye muligheder de giver for den enkelte og for familierne.

Vigtigst af alt er det, at de fleste danskere har genvundet troen på fremtiden. Hele denne nye udvikling - efter 7 år præget af stilstand og pessimisme - har refleksagtigt udløst en diskussion med oppositionen om, hvem der egentlig har æren for, at det går bedre for Danmark,

Svaret er for mig enkelt: Det har befolkningen selv og den socialdemokratisk ledede regering i fællesskab! Uden den ny kurs vi satte igang med klare mål og konsekvent lovgivning, var det ikke gået. Men lige så sikkert er det: Uden befolkningens tillid til at vi godt kunne vende udviklingen, var det heller ikke gået.

Efter syv magre år kan vi nu se frem til syv gode år - og mere end det.

Meget er nået. Men der er stadig problemer. Ikke mindst den alt for høje arbejdsløshed stiller store krav til folkestyrets evne til nytænkning og vilje til samarbejde. Vi ved alle, at de mål, vi har sat os, ikke kan gennemføres fra den ene dag til den anden. Men vi har sat en udvikling i gang med gradvise forbedringer.

Den vil vi fortsætte.

Vi skal holde fast i opsvinget og sikre, at alle får del i den nye fremgang. Først og fremmest ved at mange flere kommer i arbejde.

De resultater og reformer, vi har nået, er kommet gennem et åbent samarbejde med andre. Ikke blot på Christiansborg, men især ude i samfundet.

Kommunerne, erhvervslivet og de folkelige bevægelser har alle spillet en positiv rolle for, at udviklingen herhjemme er vendt til det bedre. Samtidig skylder vi lønmodtagerne stor anerkendelse for den økonomiske ansvarlighed, der er vist - og vilje til at forny det danske samfund.

Men lad os nu gøre det helt klart på alle de områder, der interesserer os socialdemokrater og hele befolkningen:

- Hvor stod vi, da vi startede for 19 måneder siden?

- Hvad har vi nået?

- Hvad vil vi gøre, når arbejdet skal fortsættes efter den 21. september?

Naturlige spørgsmål. Dem har vi klare svar på. Det mener jeg er mest fair, når vælgerne om kort tid skal tage stilling til, om man vil støtte en socialdemokratisk ledet regering i at fortsætte arbejdet for fremgangslinien i dansk økonomi og samfundsliv.

Da den socialdemokratiske ledede regering trådte til, var arbejdsløsheden blevet ved med at stige gennem 7 år. Nu falder ledigheden, nu stiger beskæftigelsen. Og det sker på et sundt økonomisk grundlag - der er styr på økonomien. Produktion og investeringer vokser. Altsammen uden at den laveste inflation i Europa og overskud på betalingsbalancen bringes i fare.

Danmark har bragt sig i spidsen i Europa, når det gælder økonomisk vækst og fremgang, og er rigtig flot placeret på alle de økonomiske hovedstørrelser.

Det var ikke en udvikling, der kom af sig selv. Forud var gået et tab af over 150.000 gode danske arbejdspladser siden 1987. Men en både ansvarlig og konsekvent økonomisk politik satte det rigtige skub igang i økonomien på det

rigtige tidspunkt.

Nu har vi med finanslovforslag for 1995 fastlagt næste etape i den langsigtede kurs.

Vi har udformet finanslovforslaget med to klare mål:

For det første at fastholde den offentlige sektors udvikling og betydning for alle dele af det danske samfund. Gennem en stram prioritering af udgifterne har vi opnået, at tiltrængte forbedringer kan gennemføres indenfor en række centrale områder.

For det andet har vi sikret det mål, som er afgørende: Gennem en stram styring og omprioritering vil de statslige udgifter blive reduceret.

Skattetrykket vil falde, og underskuddet på de samlede offentlige finanser nedbringes. Et stort og stabilt overskud på betalingsbalancen vil blive fastholdt. Inflationen vil blive holdt nede på et enestående lavt niveau.

Hermed har vi lagt en linie, der giver et solidt grundlag for en fortsat stigning i beskæftigelsen i 1995.

Det er der nogen i oppositionen, der har sat spørgsmålstegn ved. Jeg har nu mere tillid til de nøgterne sagkyndige iagttagere. Her har både den nuværende og forhenværende overvismand for Det økonomiske Råd og Danmarks nationalbankdirektør udtrykt anerkendelse af den økonomiske linie.

Med dette finanslovforslag, som foregriber vore første initiativer efter valget, kan vi frem til år 2000 se befolkningen i øjnene og sige: Vi har mulighed for at forøge beskæftigelsen med mindst 200.000 gode nye reelle arbejdspladser. Samtidig kan vi fastholde overskuddet på betalingsbalancen, den lave inflation og afvikle udlandsgælden. Denne samlede kurs indebærer også, at vi vil få overskud på statens finanser og dermed begynde at nedbringe den statslige gæld.

Den danske befolkning har ikke brug for ny usikkerhed om økonomi og beskæftigelse. Socialdemokratiet vil roligt og målbevidst fortsætte sin indsats for at skabe flere og flere arbejdspladser, og det kan lade sig gøre.

Det har vi allerede vist: Alene i løbet af dette første halve år af 1994 er beskæftigelsen forøget med ca. 14.000.

Vi vil føre den økonomiske fremgang videre på et ansvarligt grundlag, så der fortsat er styr på tingene.

Vi vil sikre et velfungerende arbejdsmarked, hvor de ledige får de rigtige tilbud om uddannelse og jobtræning, og hvor alle ledige reelt står til rådighed.

Vi vil oprette mange nye uddannelsespladser, så arbejdskraften har de kvalifikationer, der skal til. Det er også et svar til oppositionen, som taler om at sætte mindstelønnen ned på arbejdsmarkedet: For os skal mindstelønnen ikke sættes ned til kvalifikationerne, men kvalifikationerne skal sættes op til lønnen. Det er det eneste bærbare for Danmarks fremtid og menneskeligt ordentlige for den enkelte.

Vi vil styrke forskningen og udviklingen af moderne teknologi, så danske virksomheder er rustet til fremtidens internationale konkurrence.

Vi vil sikre, at alle er med til på rimelig og retfærdig vis at bære finansieringen af vort velfærdssamfund - hvor den ærlige danske skatteborger ikke skal betale regningen for selskabstømmere og andre skattespekulanter.

Vi vil skabe en økonomi, der ikke alene er i balance med sig selv, men også i social og menneskelig balance, hvor alle får gavn og andel i fremgangen.

"Orlovsordningerne er en fantastisk ide. Jeg har holdt forældreorlov og har haft et fantastisk år med min søn"

"Orlovsordningerne er en af de bedste ting, der er blevet indført i mange år - som sendt fra himlen".

- Sådan har folk skrevet til os i Socialdemokratiet som svar på vort spørgsmål til dem: Hvad mener I? Hvad synes I? Skriv til os om ris, ros og gode råd.

Og vi har fået mange. De orlovsreformer, vi har igangsat, er blevet en enestående succes. Af samme format, som da vi i sin tid indførte efterlønnen.

Og de nye orlovsmuligheder har virkelig opfyldt et kæmpestort behov hos danske familier. Et behov for tid til børn og familien. Et behov for muligheder for dygtiggørelse. Et behov for tid til eftertanke og bedre muligheder for at deltage i ikke mindst vores demokrati. Samtidig er orlovsmulighederne det bedste svar på en bedre fordeling af arbejdet. Det er ingen tilfældighed, at den nye danske lovgivning fremtræder som et foregangsbillede for mange andre i Europa.

Derfor skal der fra Socialdemokratiets årsmøde lyde et meget klart signal til befolkningen: De nye orlovsmuligheder har skabt valgmuligheder og bedre tilbud både til beskæftigede og ledige. Derfor er orlovsreformen kommet for at blive. Grundideen skal fastholdes. Den ny og bedre adgang til at dygtiggøre sig skal følges op af en kraftig udbygning af tilbud om voksen- og efteruddannelse. Indsatsen må tilrettelægges i samarbejde med arbejdsmarkedets parter, og det må herved samtidig sikres, at godtgørelsen ved uddannelsesorlov kan fastholdes på maksimale dagpenge.

Jeg glæder mig til at svare de mange mennesker, der har skrevet til os om orlovsordningerne, for jeg kan høre, årsmødet er enig!

"Nu har jeg ventet 19 måneder på reparation af en indsat hofte. Det synes jeg er for længe. Gør nu noget - det lovede I jo".

"Et velfærdssamfunds værdi måles i dets måde at behandle sine svageste på. Det drejer sig om hjælp til de ældre og de sindslidende og syge. Det er på nogle områder blevet bedre - men der mangler meget endnu".

Det er sandt nok, som de to mennesker, jeg her refererer til, også har skrevet til os.

Vi er kommet godt i gang med en bedre indsats på disse hårdt betrængte områder, men der er fortsat meget, der skal gøres.

Vi har i regeringen gennemført en stribe forslag, som igen har skabt nye sociale fremskridt for den danske befolkning. Forslag, der sammen med den direkte kamp mod arbejdsløsheden, er den vigtigste sociale indsats overhovedet.

Vi har øget hjælpen til de hjemløse, de udstødte og de syge. Vi har i 1994 og 95

givet kommunerne midler til at udbygge hjemmehjælp og børnepasning. Vi har taget fat på at løse problemerne i socialt hårdt belastede boligområder, vi har givet kommunerne nye lånemuligheder til at bygge ældreboliger og moderne plejeboliger. Vi har forbedret pensionisternes økonomiske situation.

Men vi skal videre.

Socialdemokratiet vil fortsætte sin indsats for sociale fremskridt. Vi vil give bedre hjælp til hjemløse og mennesker i krise. Vi vil forstærke indsatsen for at hjælpe narkomaner ud af deres misbrug.

Vi vil gøre en stærkere indsats i forhold til de dårligst stillede børn og unge - ved at skabe tryggere forhold for deres familier, ved at give dem mulighed for arbejde eller uddannelse og ved at forbedre fritidstilbuddene til dem.

Vi vil sammen med arbejdsmarkedets parter gøre en indsats mod nedslidning og udstødning fra arbejdsmarkedet. Vi vil sikre, at kommunerne i de kommende år har økonomi til at gennemføre den børnepasningsgaranti, vi har sat os som mål. For det skal jo netop bero på et samarbejde mellem staten og kommunerne, ellers virker det ikke.

Og så er der vore ældre: Mennesker må også her gå forud for penge. Det er ikke alt, der kan gøres op til markedspris. Når en 92'årig får at vide, at hun ikke er syg nok til at komme i en ældrebolig, så er det for ringe. Jeg tænker også på de mange ældre, der har en ensom hverdag, som ikke giver den menneskelige værdighed, enhver burde have krav på.

Det er ikke alt, der kan sættes markedspris på. Når hjemmehjælperen kommer på besøg drejer det sig ikke kun om rengøring og andre praktiske gøremål - hjemmehjælperen er selve bindeleddet mellem den ældre og de tilbud, som samfundet giver. Hjemmehjælperen har en funktion, som vil lide skade, hvis de tendenser, som man hører nogen i oppositionen slå til lyd for - tendenser til udlicitering og privatisering får grobund for alvor.

Hvis det sker, er vi for alvor tilbage i den middelalderlige ældrepolitik fra før det ældrepolitiske opbrud i slutningen af 70'erne og begyndelsen af 80'erne.

Vi ved så meget om, hvad der er godt for vore gamle, og hvad der hører en

moderne ældrepolitik til, at vi ikke kan tillade os at begå fejl her. Pleje- og omsorgsarbejde er jo ikke kun et spørgsmål om praktisk og fysisk aflastning af de ældre. Det virker alltså kun, hvis det kombineres med at skabe et godt socialt netværk omkring de gamle, der bryder deres ensomhed og gengiver dem det selvværd, der er så fundamentalt for os alle.

Det gælder også, når indsatsen sker i eget hjem. Hjemmehjælpen er her nøglepersonen. Hun er ofte den gamles vigtigste daglige kontakt. Den som ved mest om den gamle. Ofte mere end de pårørende.

Alt det kan vi ikke sætte på markedspris. Det er helt afgørende, at hjemmehjælpen er fuldgyltig medlem af hele den samlede kommunale hjemmepleje. At alle arbejder efter samme grundholdning: Indsatsen må bygge på de ressourcer, den ældre selv har.

Her som for alle andre befolkningsgrupper i Danmark gælder jo, at der er en grundlæggende sammenhæng mellem livskvalitet og selvhjulpethed. Det vil den socialdemokratiske ældrepolitik også bygge på i fremtiden.

Derfor ligger det ganske klart for Socialdemokratiet: Udliciteringer og privatiseringer kan ikke anvendes og vil ikke blive anvendt på velfærdssamfundets afgørende sociale og sundhedsmæssige nøgleområder!

Ældrepolitikken skal bestemmes af de gamles behov - ikke af erhvervslivets!

Når det gælder sundhedsområdet, var det en kæmpeopgave, vi måtte tage fat på den 25. januar sidste år. Vi overtog et offentligt sygehusvæsen, der var blevet forsømt af VK-regeringen. Det er en kendsgerning, at VK-regeringen rent faktisk overhørte anbefalinger af bl.a. en betydelig forøgelse af antallet af hjerteoperationer. Vi har taget fat med det samme på at rette op på disse forsømmelser - men det er en stor opgave.

Den danske befolkning er ikke tjent med ideologiske korstog for en større eller mindre privatisering af sundhedsvæsenet. Ventetiderne skal ned - og de kommer ned. Vi har indgået en fireårig aftale med amterne om tilførsel af ressourcer og bedre organiseret indsats. Men penge alene gør det ikke. Det er også nødvendigt med bedre samarbejde, nytænkning i stedet for kassetænkning, uddannelse og ansættelse af det nødvendige personale.

Heller ikke på dette område ønsker vi, at velfærdssamfundet skal afvikles - det skal udvikles.

Der skal gennemføres fornyelse ikke forringelser. Den menneskelige tryghed og værdighed skal ikke være kasterbold i højreliberale samfundseksperimenter.

Patienten skal i centrum - det hører et moderne velfærdssamfund til.

Bedre miljø og rigere natur skal altid stå over snævre erhvervsinteresser - både herhjemme og i det internationale samarbejde.

Også her blev der sat fart på fra den 25. januar 1993. Danmark har ikke kun bragt sig i spidsen, når det drejer sig om økonomisk udvikling. Vi sidder også forrest, når det handler om miljø. De to vigtigste opgaver i fremtiden bliver at sikre rent vand og flere jobs gennem en aktiv miljøpolitik.

Hensynet til miljø og natur skal sættes i centrum, så det vejer tungere end snævre erhvervsinteresser. Vi vil sætte handling bag de ord, som mange andre partier gentager: At aflevere et Danmark til næste generation som har et miljø og en natur, der er mindst lige så god - og helst bedre - end vores generations.

Vi ønsker en udvikling, hvor alle får mulighed for at udfolde deres talenter og kunnen. For os er det et klart mål at der tilvejebringes tilbud om uddannelse til alle. Regeringens store reformer er ved at vise resultater til gavn for samfundet og den enkelte. Samtidig må vi fortsætte nytænkningen, når det gælder tilbud til de ledige. Der er stadig arbejdsfunktioner, der burde udføres, men som ikke bliver det. Målet for os er flere faste arbejdspladser. Den ubehagelige svingdørspolitik på arbejdsmarkedet med fyringen af fastansatte og stadig flere midlertidige arbejdstilbud er for kortsynet.

Vi vil give den ungdom, som har naturlige krav på det - reelle valgmuligheder til uddannelse, dygtiggørelse og job, som samtidig giver dem muligheder for at sammensætte et aktivt liv og dermed videreføre grundlaget for vort velfærdssamfund ind i næste århundrede.

Vi vil yde vort bidrag til at udvikle og modernisere arbejdslivet. For alle de mennesker - og det er heldigvis de fleste - der idag har arbejde, er der også her

behov for en stor fremadrettet indsats i forskning og udvikling, i arbejdets tilrettelæggelse, i hele det udviklende arbejdes perspektiv. Der tegner sig en vision for os socialdemokrater. En vision, hvor vi er i stand til - i dag - med den erfaring vi har, at sige til den danske befolkning: Dét er muligt at få fuld beskæftigelse i Danmark igen! Det er muligt, at vi frem til år 2000 kan skaffe mere end 200.000 jobs - ganske vist på en anden måde, end vi kendte det i 60erne.

Og vi har set med de nye orlovsreformers kolossale folkelige successer, at vi netop ved at forene de to søjler -orlovsreformerne og nye gode, varige arbejdspladser - kan nå det mål, vi har sat os.

Som Jens Otto Krag engang sagde det: "At kunne skue ud over et land igen, hvor alle hænder er i arbejde".

Den anden vision, jeg synes er spændende, tager også udgangspunkt i orlovsreformen. Tænk jer engang: I det moderne samfund, hvor elektroniske medier, skrevne medier leverer os små udklip af virkeligheden i Danmark og omkring Danmark. I dette moderne samfund er der behov for, at alle får adgang til "overblik". Man får nu engang bedst overblik, information og oplysninger, hvis man har tid og ikke hver dag bliver bestormet eller overvældet alene af det, som er så kompliceret.

Derfor hører orlovsreformen også med til et fremtidssamfund, hvor aktiv deltagelse i demokratiet for alle i Danmark er så fundamentalt i en omskiftelig verden.

Men forresten, hvad med oppositionen?

Der er jo dannet en historisk enestående oppositionsblok i Danmark, VKZ. Et fast ægteskab. Der er nogle enkelte bryderier ind imellem har jeg noteret mig. Men de har bastet og bundet hinanden til en markant højreorienteret - og ganske foruroligende blokdannelse.

Vi skal mange, mange år tilbage for at finde bare antydningen i den retning. Det bekymrer mig, det er ildevarslende i forhold til den måde, det danske folkestyre plejer at samarbejde på.

Hvad foretager de sig i V og K og Z?

Hvad tænker de?

Hvad har de af ideer?

Hvad er det, de vil tilbyde vælgerne den 21. september?

Jeg kommer til at tænke på en god dag i Tivoli i København fornylig. Forestil jer en udsigt til den gamle haves ro og værdige stemning. Jeg sagde til mig selv: Ja, det kunne vi jo godt bruge på Christiansborg af og til. Tænk eksempelvis på, hvor smukt og stille vore onsdagsspørgsmål og samrådsspørgsmål kunne blive stillet, hvis Kirsten Jacobsen og Thor Pedersen opførte dem som

pantomimeforestilling.

Vi stiller krav om en regering, der som sagt vil noget. Jeg har derfor forsøgt at finde ud af, hvad VKZ vil. Eller hvad V og K vil med Z.

Jeg ved ikke, om I kan huske børneremsen: Da de hvide kom til de vilde, ville de vilde vide, hvad de hvide ville de vilde. Jeg forsikrer, der er mening i sætningen, men det er ikke nemt at finde ud af vel?

Så jeg fik fat i VKZ-programmerne for at sætte mig ind i, hvad det VKZ-flertal egentlig skal bruges til. Jeg tilstår; jeg havde den polemiske bagtanke, at der ikke manglede hoved og hale, men også sammenhæng, hvor jeg så ellers havde fået den ide fra.

Så viste det sig tværtimod, at programmerne lignede hinanden. At det kunne være svært at se forskel på en lang række strækninger. Det må jeg ikke bruge. Jeg må indrømme, at det ikke er så let at starte en skræmmebillede af hvor usammenhængende et VKZ-flertal vil være. Det er ustabil, urovækkende, men ikke usammenhængende.

Ved nærmere eftertanke er det måske netop det, som er det skræmmende. Det får mig til at bruge en lille stund, også på en seriøs vurdering af V og K's finanslovsforslag.

Ethvert sammenfald med nulevende personer i det følgende er absolut tilsigtet.

Når jeg gør det på min facon, hænger det nok sammen med, at jeg synes finansministeren og økonomiministeren på en så fortræffelig vis har påpeget, hvad konsekvenserne vil være, af V og K's finanslovændringsforslag. Jeg skal bare minde om, at konsekvenserne for mig er alvorligst, når det gælder orlovsordningerne. Det indebærer en meget, meget betydelig forringelse af den orlovsreform og den orlovsvision, som jeg anser for at være helt fundamental for det moderne velfærdssamfunds fremtid. Og det indebærer, at langt, langt flere personer får muligheder for et godt og aktivt liv.

Jeg kan næsten kun prøve at give en lidt tænkt fremstilling af, hvordan den beslutningsproces, som førte frem til V og K's finanslovsforslag, må have været. For logikken mangler. Sandheden er den, at man i 21 bilag fremstiller alle de vidunderlige ekstra offentlige projekter, man vil sætte iværk på tilsammen 6,7 mia. kr., hvorimod besparelserne på ca. 17 mia. kr. fylder ialt en side, og det bliver man ikke meget klogere af. Jeg har derfor spurgt mig selv: Hvordan gik det egentlig til?

- Sig mig engang Uffe - den fremrykning af vores finanslovsforslag, du nu er inde på - er det nu klogt?

- Ja, Hans, når Lykketoft kan, så kan vi vel også. Men Hans, husk nu - for hver enkelt del af vore fremlagte finanslovsforslag, så vær opmærksom på, at vi får skrevet, at det er oveni det regeringen har foreslået. Og sådan er det jo. Folkepensionen får 500 mio. kr. oveni det regeringen har foreslået. Og der skal helst stå oveni, så enhver vælger ikke er i tvivl. Og når det gælder ventelisterne - se husk at få understreget, at det er 500 mio. kr. oveni det regeringen har foreslået - så det er helt på det rene. Også forskning og produktudvikling er vigtig - husk det nu! - 700 mio. kr. ekstra oveni det regeringen har foreslået - det er meget vigtigt for os. Og børnepasningen, det er sikkert et godt tilbud til Kristeligt Folkeparti: 200 mio. kr. oveni det regeringen har foreslået. Og så er der de udsatte grupper. Jo, det skal vi også: 50 mio. kr. oveni det regeringen har foreslået. Og så er der ellers fradragene. Nogle af dem, vil CD sikkert også være glade for.

lait 21 bilag, lig med 6,7 mia. kr. i øgede udgifter på statsbudgettet!

- Jamen, hvad med besparelserne, Uffe?

- Dem skriver vi med småt. Vi nøjes med en side, og så gennemfører vi dem efter valget.

Jeg spørger mig selv, om Venstre og Konservative, som jo er tænkssomme og erfarne parlamentariske partier, har glemt, hvad vi husker: At når det gælder folkepensionens grundbeløb, så var det jo en historie fra 80erne, hvor de daværende regeringer ofte søgte at få sat den årlige regulering af folkepensionen ud af kraft - eller ofte søgte at forringe boligydelsen til pensionister. Der skete en forbedring på et tidspunkt i 80erne.

Det var i 1987, da Socialdemokratiet indgik et meget velkendt forlig med den daværende regering.

Og når det gælder ventetiderne til hospitaler og til behandlinger, så har vi ikke glemt, at det var et evigt diskussionsemne, finanslov for finanslov, igennem 80erne. Og konklusionen blev oftest den samme, at uanset hvor betrængt sygehusvæsenet var, så kunne der ikke bevilges flere midler til det betrængte sygehusvæsen.

Og når det gælder forskning og udvikling, så tror jeg egentlig også, at de fleste husker, at industriministeriet dengang fik tilnavnet: ministeriet for skibsfart og turisme. For der blev rent faktisk foretaget meget dramatiske forringelser på forskningsområdet, som et moderne samfund selvfølgelig ikke kan leve med.

Politik er ikke kun at fremlægge populære budskaber og populære tilbud.

Jeg læste en bog fornylig, der hedder "Danmark var en gang nummer et på Dansktoppen".

Det er en bog, der er skrevet af en række skoleelever, som gør sig mange kloge betragtninger over politikere, statsministre og politiske partier og Folketinget.

De skriver et sted om en statsministers vigtigste job - og jeg kan godt følge dem lidt: "Det vigtigste job for en statsminister er at komme hurtigst muligt ud af byen, når atomkraftværket i Barsebäck sprænger i luften".

Jeg synes på sin vis, det er kloge ord og også ord, som fortæller noget om det at være regering og at skulle stå distancen.

Men der er en ting, der også er vigtigt i en tid, som er præget af medier og omskiftelighed. Det var det lille Lars sagde i en daginstitution, som jeg besøgte for nogen tid siden. Han sagde: "Er du statusminister?"

Han stillede sig lidt undrende op, da jeg bekræftede.

Han sagde så: "Det kan ikke passe, for en statusminister det er en, der står ret op og ned med metal over det hele og kun siger noget, når det er nødvendigt".

Det er vise ord, som bliver klogere og klogere i en tid, hvor medier og hvor mulighederne for at kunne forklare, at kunne diskutere, at kunne lytte, kunne samtale med befolkningen i øjenhøjde, i virkeligheden bliver færre. Som Walter Cronkite - en berømt og agtet amerikansk politisk kommentator har sagt det - "det politiske demokrati bliver fattigere, hvis politiske budskaber skal indsnævres til seks sekunder imellem to reklamespots". Og derfor, partifæller er det så vigtigt, det vi har sat igang. Det, vi har sat igang, er kommet for at blive. Det med samtalerne med befolkningen. Vi skal være der, hvor folk er. Vi skal være på arbejdspladser, på uddannelsessteder, i daginstitutioner - alle steder, hvor folk er. Det er nu en gang forudsætningen for, at vi kan forstå, og at omsætte hverdagsproblemer i praktisk lovgiving og praktisk politik.

Vi står på befolkningens side - det er faktisk det, vi går til valg på. Jeg er fuld af tiltro til, at vi får alle tiders valg - sammen. Der findes ikke stjerner og vandbærere, hvis man definerer det, som vi gør det. Hvis man gør det efter TVs prioriteringer. Vi kæmper alle i den samme situation og for den samme ide. Vi kæmper alle i fællesskab for de grundholdninger, vi har. Vi ved godt, at når de andre stiller op med reklamespottene, så stiller vi op med tillidsfolkene.

Vi skylder jer stor tak - stor anerkendelse. Vi glemmer aldrig et sekund jeres indsats, hverken I der er her, eller dem, der er udenfor og måske følger os i disse timer. Tak fordi I altid stiller op. Tak fordi I deler vores fælles ideer og holdninger og det arbejde, der knytter sig dertil. Det er forudsætningen, og det er derfor, vi glæder os i denne valgkamp, vi er i fuld gang med. Tak skal I have allesammen.

Kilde

Fra prof. Robert Klemmensens private samling

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

Politisk tale, Socialdemokratiet

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/poul-nyrup-rasmussens-tale-ved-socialdemokratiets-aarsmoede-1994>